

הנה"ח וחשובים מסחריים

סמסטר קיץ תש"ע

מועד הבחינה :	יום שלישי 14.9.10.10 שעה 09:00
משך הבחינה :	שלוש שעות (לא תינתן הארכה)
מס' עמודים :	6 עמודים
חומר עזר :	מחשבון ללא יכולת זיכרון פנימי

Q-57

הנחיות:

- יש לצרף הסברים וחשובי עזר מפורטים.
הציון יתפזר בין המרכיבים השונים של הפתרון ויטייחס לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב, אלא גם – ובעיקר – לדרך החישוב שלו.
- במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או אם אינך יודע/ת לחשב חלק מהנתונים הנדרשים, ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור ולהסתמך עליה בהמשך הפתרון.
- יש לעגל סכומים כספיים לשקל הקרוב.
- יש לעגל אחוזים עד לשתי ספרות אחרי הנקודה.

בהצלחה !

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה

חברת "סוס עץ בע"מ" (להלן "החברה") הינה חברה יצרנית פרטית, אשר הוקמה ביום 1 בספטמבר 2005 על ידי מר פרש ונמצאת בבעלותו המלאה. החברה עוסקת ביצור סוסי עץ לילדים ושיווקם לחנויות צעצועים ברחבי הארץ. להלן מובאים נתונים חלקיים נבחרים מתוך מאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2008 וליום 31 בדצמבר 2009 (בש"ח):

31.12.2009	31.12.2008	
5,130,000	4,104,000	לקוחות
?	1,726,000	מלאי
?	3,875,000	הוצאות מראש
2,258,000	?	רכוש קבוע
(2,480,000)	(2,208,000)	ספקים
?	(600,000)	הוצאות לשלם
(6,000,000)	?	הון מניות
(3,000,000)	?	פרמיה על מניות

עליכם להשיב על שאלות 1-4 המובאות להלן ומתייחסות לדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009. למרות שמתקיים רצף ענייני בין השאלות השונות, הרי שמרביתן בלתי תלויות זו בזו. השאלה היחידה שתלויה בשאלות קודמות היא שאלה 3.

שאלה 1 (20 נקודות)

עם הקמתה שכרה החברה צוות של עובדים ושמרה על מצבת עובדים קבועה במשך כל שנות פעילותה. ביום 1 באפריל 2009, החברה העלתה לראשונה את שכרם של כל העובדים בשיעור של 10%. החברה נוהגת לשלם לעובדיה את שכר העבודה של כל חודש ביום הראשון של החודש העוקב. מחצית מהוצאות השכר של החברה מיוחסת לעובדים של מחלקת היצור, רבע מהוצאות השכר מיוחס לאנשי השיווק והמכירות ואילו היתרה מיוחסת להנהלה ואנשי המנהלה.

עם הקמתה, ביום 1 בספטמבר 2005, שכרה החברה מבנה משרדים ושילמה לבעל הנכס שכר דירה לחמש שנים מראש. מעבר לשכר הדירה, החברה נושאת גם בעלויות תחזוקה (ארנונה, מים, חשמל וכו') של המבנה בסכום חודשי של 80,000 ש"ח. עלויות התחזוקה בגין כל חודש משולמות ביום האחרון של אותו חודש. הנהלת החברה מייחסת שליש משטח מבנה המשרדים ומהריהוט והציוד המשרדי הנמצא בו לפעילות השיווק ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה ואנשי המנהלה.

בסמוך לאחר הקמתה, ביום 1 בדצמבר 2005, החברה שכרה גם מבנה למפעל היצרני שלה בחוזה שכירות לחמש שנים. בהתאם לחוזה השכירות, שכר הדירה השנתי בגין המבנה בסך 1,320,000 ש"ח משולם ביום 1 בדצמבר של כל שנה לשנה אחת מראש. החברה נושאת גם בעלויות תחזוקה (ארנונה, מים, חשמל וכו') של המבנה בסכום חודשי של 60,000 ש"ח. עלויות התחזוקה בגין כל חודש משולמות ביום האחרון של אותו חודש.

מלבד מבנה המשרדים ומבנה המפעל, אין לחברה מבנים נוספים בשכירות. יתרת ההוצאות מראש במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 כוללת רק הוצאות ששולמו מראש בגין שכר דירה. יתרת ההוצאות לשלם במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008 כוללת רק הוצאות שטרם שולמו לעובדים בגין שכר עבודה.

נדרש – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות לעלויות שכר הדירה, עלויות תחזוקת המבנים השכורים ועלויות שכר העבודה בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את יתרת ההוצאות מראש ואת יתרת ההוצאות לשלם כפי שתוצגנה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009. מצאו את סכום הוצאות שכר הדירה, התחזוקה ושכר העבודה שייכלל בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות, וכן את סכום ההוצאות האמורות שייכלל בסעיף הוצאות מכירה, בדוח רווח והפסד לשנת 2009.

שאלה 2 (30 נקודות)

הרכוש הקבוע של החברה כולל שלוש קבוצות של נכסים: מכונות יצור, כלי רכב, ריהוט וציוד משרדי.

עם הקמתה, ביום 1 בספטמבר 2005, רכשה החברה ריהוט וציוד משרדי עבור מבנה המשרדים ששכרה. הריהוט והציוד המשרדי מוצגים במאזן החברה בעלותם המופחתת, כאשר הם מופחתים בקו ישר על פני 10 שנים ללא ערך גרט. להערכת הנהלת החברה שליש מהריהוט והציוד המשרדי משרתים את פעילות השיווק ואילו היתרה משמשת לפעילות הנהלה ואנשי המנהלה.

ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה מכונות יצור בעלות כוללת של 3,200,000 ש"ח. המכונות מרכיבות את התשתית היצרנית של החברה וממוקמות במבנה המפעל. המכונות מוצגות במאזן החברה בעלותם המופחתת, כאשר הן מופחתות על פני 6 שנים בשיטת סכום ספרות השנים היורד עם ערך גרט בגובה 30% מעלותן המקורית. עלויות התחזוקה והביטוח של המכונות מסתכמות בסכום חודשי של 10,000 ש"ח המשולם מידי חודש בסוף החודש.

ביום 1 ביולי 2006 החברה רכשה ארבע מכונות זהות בעלות כוללת של 560,000 ש"ח. המכונות משמשות את ארבעת העובדים הבכירים שלה – המנכ"ל, סמנכ"ל התפעול האחראי על הפעילות היצרנית, סמנכ"ל השיווק האחראי על פעילות השיווק והמכירות, וסמנכ"ל הכספים. כל המכונות נמכרו כעבור שלוש שנים, ביום 1 ביולי 2009, ובמקומן נרכשו באותו מועד ארבע מכונות חדשות. תמורת המכונות החדשות משולמת בשלושה תשלומים זהים – האחד שולם במזומן בעת הרכישה, השני שולם כעבור ארבעה חודשים ממועד הרכישה, והשלישי שולם כעבור שמונה חודשים ממועד הרכישה. התמורה בסך 240,000 ש"ח שהתקבלה בעד המכונות הישנות שנמכרו מימנה רק שליש מעלות הרכישה של המכונות החדשות שנרכשו ושימשה לביצוע התשלום הראשון בגין הרכישה. המכונות מוצגות במאזן החברה בעלותן המופחתת, כאשר הן מופחתות בקו ישר על פני 3 שנים עם ערך גרט בגובה 40% מעלותן המקורית. עלויות התחזוקה והביטוח של המכונות מסתכמות בסכום חודשי של 20,000 ש"ח המשולם מידי חודש בסוף החודש.

מעבר לעסקאות הרכישה והמכירה שתוארו לעיל, לא היתה החברה מעורבת בעסקאות רכישה או מכירה אחרות של רכוש קבוע במהלך כל שנות פעילותה העסקית.

נדרש – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות ליתרת הרכוש הקבוע ולהוצאות התחזוקה והביטוח של הרכוש הקבוע בספרי החברה לשנת 2009. מצאו את העלות המקורית של הריהוט והציוד המשרדי שנרכש במועד הקמת החברה. חשבו את סכום הפחת לשנת 2009 בגין כל קבוצה של נכסים קבועים, וכן את רווח (הפסד) ההון שנבע לחברה בשנת 2009 ממכירת המכונות. מצאו את סכום הוצאות הפחת והתחזוקה בגין הרכוש הקבוע שייכלל בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות, וכן את סכום ההוצאות האמורות שייכלל בסעיף הוצאות מכירה, בדוח רווח והפסד לשנת 2009. חשבו את שיעור הריבית השנתית הגלומה בעסקת הרכישה באשראי של המכונות בהנחה שעמדה בפני החברה גם האפשרות לרכוש את המכונות בעסקת מזומן עם הנחה של 10%.

שאלה 3 (35 נקודות)

לצורך שאלה זו עליכם להתבסס על תשובותיכם לשאלות 1-2.

להלן ההרכב של יתרת המלאי המוצגת במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2008:

מלאי חומרי גלם	760,000
מלאי תוצרת גמורה	966,000
מלאי	1,726,000

מלאי חומרי הגלם ליום 31 בדצמבר 2008 כולל 2,000 פלטות של עץ גולמי המהוות את חומר הגלם היחיד הדרוש לחברה לצורך יצור סוסי העץ. כל פלטה מספיקה ליצור שני סוסי עץ קטנים או סוס עץ גדול אחד. מעבר לעלות חומרי הגלם, החברה מייחסת לסוס עץ גדול עלויות יצור אחרות (עבודה, חרושת ופחת) בסכום כפול מאשר לסוס עץ קטן. מלאי התוצרת הגמורה ליום 31 בדצמבר 2008 כולל 700 סוסי עץ קטנים ו- 700 סוסי עץ גדולים הכשירים למכירה. כיוון שאין אפשרות להפסיק את תהליך היצור של סוס עץ בודד באמצע, החברה אינה מחזיקה מלאי של תוצרת בתהליך.

החברה נוהגת לרכוש את פלטות העץ הגולמי מספקיה באשראי. תקופת האשראי שהחברה מקבלת מהספקים לא השתנתה במשך כל תקופת פעילותה העסקית. החברה פרעה את כל התחייבויותיה לספקים במועדן. במהלך שנת 2009, החברה רכשה בתחילת כל חודש 1000 פלטות של עץ גולמי מהספקים. עלות הרכישה של פלטה בודדת עמדה על 400 ש"ח בחודשים ינואר עד אוקטובר 2009, אך התייקרה בשיעור של 10% בהמשך השנה. החברה שמרה על קצב יצור קבוע במהלך שנת 2009 ויצרה בכל חודש 640 סוסי עץ קטנים ו- 640 סוסי עץ גדולים.

מכירות החברה במהלך שנת 2009 התפזרו באופן אחיד על פני חודשי השנה. בכל אחד מהחודשים במהלך שנת 2009 מכרה החברה כמות זהה של סוסי עץ קטנים וסוסי עץ גדולים. מחיר המכירה של סוס עץ קטן הינו 1,000 ש"ח, ואילו מחיר סוס עץ גדול הינו 2,000 ש"ח. החברה מוכרת את סוסי העץ ללקוחותיה באשראי של 3 חודשים. למרות ההתייקרות במחיר חומרי הגלם, החברה לא שינתה במהלך כל שנות פעילותה העסקית את מחירי המכירה ואת תנאי האשראי ללקוחות. יתרת חובות הלקוחות מוצגת במאזן בניכוי הפרשה לחובות מסופקים בגובה 5% מסכום החובות. במהלך שנת 2009 כל חובות הלקוחות נגבו במועדם, למעט חוב בסך 200,000 ש"ח שאמור היה להפרע בחודש ינואר 2009 אך התברר במהלך שנת 2009 כחוב אבוד מאחר והלקוח נקלע למצב של חדלות פרעון.

החברה מעריכה את מלאי חומרי הגלם בשיטת ה FIFO. לעומת זאת מלאי התוצרת הגמורה מוערך בשיטת הממוצע הנע. החברה משתמשת במערכת מלאי תקופתי.

נדרש – רשמו את כל פקודות היומן הקשורות ליתרות המלאי, הספקים והלקוחות בספרי החברה לשנת 2009. הציגו את דוח עלות המכירות והעיבוד של החברה לשנת 2009. מצאו את יתרת המלאי כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 ופרטו את החשבונות המרכיבים אותה. חשבו את סכום סעיף ההכנסות ממכירות ואת סעיף עלות המכירות והעיבוד כפי שיוצג בדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2009. חשבו את סכום ההוצאות בגין חובות מסופקים שנרשמו בדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2009. מצאו כמה ימי אשראי החברה מקבלת מספקיה בהנחה שתנאי האשראי מהספקים נותרו קבועים לאורך זמן.

שאלה 4 (15 נקודות)

בתחילת שנת 2010 שקל מר פרש את האפשרות להרחיב את פעילותה של החברה ולממן את העלות הדרושה לשם כך בסך 10,000,000 ש"ח באמצעות הנפקת ניירות ערך של החברה בבורסה. לפי התכנית המתגבשת, החברה תנפיק בבורסה אגרות חוב ומניות. על פי ההערכות, ריבית השוק המתאימה לאגרות החוב של החברה הינה 15% לשנה, והמחיר בו ניתן יהיה להנפיק 1 ש"ח ערך נקוב של מניות החברה הינו 2 ש"ח.

אגרות החוב שהחברה מתכננת להנפיק אינן צמודות. החברה תתחייב לשלם לרוכשי אגרות החוב חמישה תשלומים בגובה 10% מהערך הנקוב של אגרות החוב, כאשר ביחד עם התשלום החמישי והאחרון יקבלו בעלי אגרות החוב מהחברה תשלום נוסף בגובה מלוא הערך הנקוב של אגרות החוב. התשלום הראשון בגין אגרות החוב יתבצע שלוש שנים לאחר מועד הנפקתן לציבור, ולאחר מכן יתבצעו התשלומים הנוספים בהפרשים שנה בין תשלום לתשלום (כך שהתשלום החמישי והאחרון יתבצע בתום שבע שנים מיום ההנפקה).

נדרש – מצאו את הערך הנקוב של אגרות החוב ואת הערך הנקוב של המניות שעל החברה להנפיק על מנת לגייס בהנפקה את סכום הכסף הדרוש לה וכך ששיעור ההחזקה של מר פרש במניות החברה ירד בעקבות ההנפקה מ 100% ל- 60%. חשבו גם את שיעור התשואה של מר פרש על ההשקעה שלו בהון העצמי של החברה ממועד ההשקעה ועד ליום ההנפקה לציבור בהנחה שההערכות לגבי מחיר ההנפקה תתממשנה.